

Memorandum

AAN	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	DATUM	3 juni 2015
		DOSSIER	55-40573183
VAN	Clifford Chance Employment, Pensions & Benefits	DOORKIESNUMMER	+31 20 711 9171

Reactie in het kader van de internetconsultatie 'Wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds en het Besluit prudentiële regels Wft vanwege de Wet algemeen pensioenfonds'

1. INLEIDING

- 1.1 Op 7 mei jl. is het conceptbesluit "wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds en het Besluit prudentiële regels Wft vanwege de Wet algemeen pensioenfonds" als consultatiedocument gepubliceerd (het "**Voorstel**").
- 1.2 Het Voorstel omvat regels over de afspraken die het algemeen pensioenfonds ("**APF**") en deelnemende ondernemingen ten aanzien van de kosten en kwaliteit van de dienstverlening moeten vastleggen in de uitvoeringsovereenkomst (zie hieronder paragraaf 2), de vergunningseisen (paragraaf 3) en het weerstandsvermogen (paragraaf 4) van het APF.
- 1.3 De sectie Employment, Pensions & Benefits van Clifford Chance LLP in Amsterdam ("**Clifford Chance**") maakt hierbij graag van de gelegenheid gebruik om op het Voorstel te reageren.

2. DE UITVOERINGSOVEREENKOMST

Kosten

- 2.1 Het Voorstel bevat een regeling voor de afspraken die in de uitvoeringsovereenkomst dienen te worden vastgelegd met betrekking tot de kosten die verband houden met de uitvoering van de pensioenregeling. Daarbij moet uitputtend en expliciet worden vastgelegd welke kosten in mindering kunnen worden gebracht op het afgescheiden vermogen en welke kosten ten laste komen van de premie.
- 2.2 Achterliggende gedachte voor de expliciete vastlegging is het bestaan van afzonderlijke vermogens per collectiviteitkring binnen het APF, naast het weerstandsvermogen van de APF zelf.
- 2.3 Naast de kosten voor pensioenbeheer en vermogensbeheer plus de transactiekosten zal er sprake zijn van algemene, door het APF te maken, kosten die alleen dan kunnen worden doorbelast aan het afgescheiden vermogen van een bepaalde pensioenregeling, als daarover heldere en sluitende afspraken zijn gemaakt.
- 2.4 Clifford Chance wil hierbij opmerken het een goede zaak te vinden dat met name de doorbelasting van algemene APF-kosten vooraf goed dient te worden geregeld om discussie te voorkomen over welke (algemene) kosten voor doorbelasting in aanmerking komen en in welke mate.

Kwaliteit van dienstverlening

- 2.5 In het verlengde van het bovenstaande zal ook in de uitvoeringsovereenkomst moeten worden vastgelegd welke diensten worden verricht en onder welke voorwaarden zodat de kwaliteit objectief meetbaar is.

3. DE VERGUNNINGEISEN

- 3.1 Een APF zal in het bezit moeten zijn van een door De Nederlandsche Bank te verlenen vergunning, waarbij de Autoriteit Financiële Markten in de gelegenheid gesteld zal worden om te adviseren over de gedragstoezichtaspecten van de vergunningaanvraag.
- 3.2 Tot de gegevens die bij de vergunningaanvraag dienen te worden ingediend behoren ook de statuten, de uitvoeringsovereenkomst(en) (of model-uitvoeringsovereenkomst) en de pensioenreglement(en).

- 3.3 Omdat het mogelijk is dat een APF leeg zal willen starten, is het een goede zaak dat er ruimte is voor de indiening van een model-uitvoeringsovereenkomst. In het Voorstel wordt niet gerept over de mogelijkheid om een model-pensioenreglement in te dienen. Clifford Chance neemt daarom aan dat een leeg APF dat een vergunning aanvraagt, geen pensioenreglement hoeft in te dienen bij de aanvraag.

4. HET WEERSTANDSVERMOGEN

- 4.1 Met de regeling over de hoogte van het weerstandsvermogen wordt (nu nog) aangesloten bij de regeling zoals die geldt voor de PPI. De hoogte voor het weerstandsvermogen (met een minimum van € 500.000,00 en een maximum van € 20 miljoen) is afhankelijk van de hoogte van het beheerd pensioenvermogen. Overigens is niet gedefinieerd hoe het beheerd pensioenvermogen dient te worden vastgesteld en wat de peildatum is. Dit dient nader te worden geregeld.
- 4.2 Door te kiezen voor de term 'weerstandsvermogen' en niet meer voor de term 'werkkapitaal' en daarnaast de hoogte afhankelijk te stellen van het beheerd pensioenvermogen, lijkt te worden miskend dat iedere collectiviteitkring en daarmee dus elke Euro beheerd pensioenvermogen ook al dient te voldoen aan de FTK-vereisten en dus in zekere mate dubbel lijkt te zijn beschermd. De dekking van de aansprakelijkheidsrisico's van de APF staat hier namelijk geheel los van.
- 4.3 Uit de toelichting bij het concept-besluit blijkt dat het weerstandsvermogen bedoeld is om bedrijfsrisico's te dekken zonder dat echter specifiek wordt ingegaan om welke risico's het nu precies gaat. Clifford Chance is van mening dat dit punt nog nadere uitwerking behoeft. Hierbij moet worden opgemerkt dat de eisen die thans in het Voorstel worden gesteld aan het weerstandsvermogen grote impact zullen hebben op APF's en op een ieder die overweegt om een APF op te richten. Een substantieel vermogen dient immers, los van het binnen de collectiviteitkring beheerd pensioenvermogen, te worden ingebracht zonder dat hier, vooralsnog, een duidelijke onderbouwing voor bestaat. Slechts 50% van dit vermogen kan bestaan uit achtergestelde leningen, waardoor het bijvoorbeeld voor kleine pensioenfondsen waarschijnlijk zeer moeilijk zal worden om een APF op te zetten.
- 4.4 De hoogte van het weerstandsvermogen zal voor sommige pensioenfondsen een extra belemmering zijn om tot een APF toe te treden. Het is goed dat nu is verduidelijkt dat dit bedrag uit het fondsvermogen of via een (achtergestelde) lening gefinancierd kan worden. Echter, dergelijke bedragen zullen altijd ten koste van de dekkingsgraad gaan en daarmee mogelijk ook ten nadele van de belanghebbenden van het fonds. De hoogte en de wijze van vaststelling van het weerstandsvermogen moet dan ook worden heroverwogen.

- 4.5 Financiering van het weerstandsvermogen is volgens de toelichting ook mogelijk uit de middelen ter dekking van de excassokostenvoorziening. Elk pensioenfonds heeft zo'n voorziening en bij de toetreding tot een APF kan een pensioenfonds de vrijval uit deze voorziening aanwenden voor de financiering van het weerstandsvermogen. Daarnaast zal - kennelijk nog niet definitief besloten - nog worden bezien of de opslag die onderdeel uitmaakt van de kostendeekkende premie, ook kan worden ingezet voor de financiering van het weerstandsvermogen. Dit behoeft nadere uitwerking.
- 4.6 Het weerstandsvermogen en de financiering daarvan is aldus een punt dat in de visie van Clifford Chance zeker nog nadere aandacht en discussie verdient. De vraag komt bovendien op of dit betekent dat het uitgangspunt is dat het weerstandsvermogen altijd (mede) wordt gefinancierd vanuit de pensioenfondsen waarvan de pensioenregelingen worden overgebracht naar de collectiviteitkringen van een APF. Dat zal niet of minder goed passen in de situatie waarbij de APF eventueel ook een meer commercieel dan wel afstandelijk karakter heeft.
- 4.7 Tevens dient ook meer expliciet in de Pensioenwet zelf geregeld te worden dat en hoe het weerstandsvermogen een afgescheiden vermogen is. Dit mede ook om goede afspraken te kunnen maken over hoe om te gaan met het door een collectiviteitkring ingebrachte aandeel in dat weerstandsvermogen als de collectiviteitkring wordt gesloten.
- 4.8 Tot slot wil Clifford Chance graag ingaan op de verwijzing in het voorgestelde artikel 40d lid 4, waarbij wordt gesteld dat het weerstandsvermogen van een APF ook wordt gevormd door het vermogensbestanddeel als bedoeld in artikel 6 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen. Artikel 6 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen gaat over de vorming van eigen vermogen ten behoeve van toekomstige pensioenaanspraken. Clifford Chance ziet niet in hoe deze vermogensvorming binnen de collectiviteitkring ook leidt tot de vorming van weerstandsvermogen.
5. **TENSLOTTE**
- 5.1 Naast de hiervoor genoemde inhoudelijke punten verdient de timing van de introductie van het APF aandacht. De introductie van het APF laat al lange tijd op zich wachten. Inmiddels is de behoefte aan het APF zowel binnen de nationale markt alsook ten aanzien van de Nederlandse concurrentiepositie op de internationale markt zeer groot. Invoering van de APF-wetgeving zou daarom ook niet nader moeten worden uitgesteld

Clifford Chance
Employment, Pensions & Benefits

Wijnanda Rutten, Hein van den Hout, Loes Mensink